

Plan Opiekuńczo-Wychowawczo-Edukacyjny Żłobka „Tęcza” na rok 2025/2026

Instytucja: **Żłobek „Tęcza”**

Okres: Wrzesień 2025 – Sierpień 2026

Grupa wiekowa: 10 m.ż – 3 lata

Opracował: Zespół Opiekuńczy Żłobka w składzie:

Magdalena Olszewska-dyrektor

Anna Brewczyńska, Agnieszka Hałubek-Bolewska, Ewa Turek, Marzena Wróbel, Jolanta Zienkiewicz-Fajer

Wstęp

Niniejszy plan opiekuńczo-wychowawczy został opracowany w oparciu o Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz Konwencję o Prawach Dziecka, z uwzględnieniem wytycznych zawartych w poradniku Fundacji Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego.

Głównym celem planu jest zapewnienie wszechstronnego rozwoju dzieci, ich bezpieczeństwa oraz stworzenie optymalnych warunków do nauki i zabawy.

1. Cele ogólne

1. Zapewnienie dziecku bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu.
2. Wspieranie rozwoju psychomotorycznego, emocjonalnego i społecznego dziecka.
3. Kształtowanie poczucia tożsamości i autonomii dziecka.
4. Współpraca z rodzicami w celu ujednolicenia oddziaływań wychowawczych i podnoszenia ich kompetencji rodzicielskich.
5. Tworzenie warunków do swobodnej zabawy i eksploracji.

2. Opieka i bezpieczeństwo

1. Pielęgnacja:

a. Codziennie: Dbłość o higienę osobistą (przewijanie, mycie rąk), wspieranie samodzielności w czynnościach higienicznych. Konkretnie działania: zachęcanie do samodzielnego mycia rąk po zabawie, wspólne mycie zębów (naśladownictwo), nauka korzystania z nocnika.

b. Szczegółowa lista działań wspierających autonomię w czynnościach higienicznych znajduje się w załączniku nr 1.

c. Bezpieczeństwo: Stały nadzór nad dziećmi, zabezpieczanie sal zabaw i placu zabaw, eliminowanie potencjalnych zagrożeń.

2. Żywnienie:

a. Plan: Zbilansowane, zdrowe posiłki dostosowane do wieku i potrzeb żywieniowych dzieci. Uwzględnienie specyficznych diet i alergii: gromadzenie informacji o alergiach i nietolerancjach pokarmowych na początku roku, współpraca z dietetykiem w celu przygotowania alternatywnych jadłospisów (współpraca z rodzicami w tym zakresie).

b. Kształtowanie nawyków: Zachęcanie do próbowania nowych smaków, nauka samodzielnego jedzenia.

c. Szczegółowa lista działań wspierających samodzielność podczas posiłków znajduje się w załączniku nr 2

3. Wypoczynek:

a. Drzemka: Zapewnienie spokojnego miejsca do drzemki dostosowanego do indywidualnych potrzeb dziecka. Indywidualne rytuały usypiania: głaskanie po plecach, śpiewanie kołysanki, włączanie cichej muzyki relaksacyjnej, włączanie szumisów, czytanie książeczek.

b. Relaks: Wprowadzanie rytuałów usypiania, tworzenie atmosfery sprzyjającej odpoczynkowi. Zastosowanie zgromadzonych zbiorów z muzyką przeznaczoną do relaksacji i wyciszenia dziecka.

3. Rozwój psychomotoryczny i poznawczy

1. Rozwój ruchowy:

a. Zabawy: Organizowanie zabaw ruchowych, dostarczanie zabawek wspierających motorykę małą i dużą: turlanie piłek, zabawy z chustą animacyjną, budowanie wieży z klocków, nawlekanie koralików, zabawy z kolorowymi obręczami, zabawy w suchym basenie, tunel, równoważnia z maxi klocków, tor przeszkód, przenoszenie kulek, zabawy zręcznościowe.

b. Aktywność na świeżym powietrzu: Codzienne spacerunki i zabawy w ogrodzie żłobkowym, dostosowane do warunków pogodowych. Przykładowe zabawy na dworze: zabawy w

piaskownicy, zbieranie liści i patyków, zabawy na zjeździe, huśtawki, kolorowanie kredą na kostce brukowej, zabawy w altanie (np. przy muzyce, przy stolikach)

2. Rozwój poznawczy:

a. Sensoryka: Stymulacja zmysłów poprzez zabawy z różnymi fakturami, dźwiękami, kolorami i materiałami. Przykładowe zabawy sensoryczne: malowanie palcami na folii, zabawa w „ciepło-zimno”, pudełko z kolorowym ryżem, różnymi kształtami makaronu, szufłowanie fasoli, układanie puzzli, pudełko z figurami geometrycznymi itp.

b. Mowa: Rozwijanie mowy poprzez czytanie książeczek, opowiadanie bajek, śpiewanie piosenek. Lista proponowanych książek i piosenek: seria „Pucio”, „Kicia Kocia”, „Moja pierwsza encyklopedia”, piosenki z repertuaru „Śpiewające Brzdące”

c. Nauka: Wprowadzanie prostych pojęć (kształty, kolory, liczby) w formie zabawy. Konkretne zajęcia tematyczne:

- Dzień kolorów (jeden dzień – jeden kolor),
- Poznajemy zwierzęta na wsi
- Mój dom i rodzina
- Otworz-zamknij, Tańcowały dwa Michały

4. Rozwój emocjonalno-społeczny

1. Relacje

a) Współpraca: Zachęcanie do współpracy w grupie, uczenie dzielenia się zabawkami. Metody pracy z konfliktem: *ustalenie zasad „jedna zabawka na raz”, nauka mówienia „proszę” i „dziękuję”, mediacje w drobnych konfliktach.*

b. Empatia: Uwrażliwianie na potrzeby innych dzieci, nauka wyrażania emocji. Sposoby wspierania empatii: *rozmowy o uczuciach, zabawy z lalkami, wzajemne pocieszanie się.*

c. Poczucie przynależności: Wspieranie u dzieci poczucia przynależności i uważności na inne osoby. Działania integrujące grupę: *wspólne śpiewanie piosenek powitalnych, „krąg” na dywanie, wspólne porządkowanie sali.*

2. Szczegółowy plan dnia

Szczegółowy plan dnia, który stanowi stałą rutynę, dając dzieciom poczucie bezpieczeństwa i przewidywalności, znajduje się w załączniku nr 3

3. Metody pracy z dziećmi

Szczegółowe metody pracy z dziećmi, w tym zasady komunikacji i reagowania na zachowania, znajdują się w załączniku 4.

4. Samodzielność: Wspieranie samodzielności w jedzeniu, ubieraniu się i porządkowaniu zabawek. Cele na dany miesiąc:

- a. wrzesień – zaznajamianie ze żłobkiem(kąciki zainteresowań, indywidualne półeczki w szatni i sypialni, toaleta, kąciki zainteresowań)
- b. październik – zdejmowanie butów, ubranek
- c. listopad – odkładanie zabawek na miejsce,
- d. grudzień- przyporządkowanie dziecka do stolika(jadalnia)
- e)nauka ustawiania się w pary

5. Adaptacja

- a. Nowe dzieci:** Indywidualne podejście do dzieci w okresie adaptacji, ścisła współpraca z rodzicami. Harmonogramy adaptacyjne: możliwość krótszych pobyków, obecność rodzica w placówce przez pierwsze dni, zwiększenie liczby opiekunek w okresie adaptacji.
- b. Szczegóły** dotyczące przebiegu tego procesu są zawarte w osobnym, ramowym planie adaptacji.
- c. Wsparcie:** Zapewnienie dziecku poczucia bezpieczeństwa i akceptacji.
- d. Konsultacje z rodzicami** dotyczące adaptacji, rozmowy wspierające, informowanie o postępach adaptacji, przesyłanie zdjęć rodzicom z pobytu w żłobku poprzez LiveKid

5. Współpraca z rodzicami

1. Komunikacja

- a. Codzienna:** Codzienne przekazywanie informacji na temat samopoczucia i aktywności dziecka. Narzędzia komunikacji: *krótkie rozmowy w szatni, aplikacja LiveKid, rozmowy telefoniczne.*
- b. Spotkania:** Organizowanie spotkań indywidualnych i grupowych z rodzicami. Tematy spotkań: *omówienie planu pracy, minimalizowanie trudności w trakcie adaptacji dziecka, porady na temat odpieluchowania, radzenie sobie z trudnymi zachowaniami dziecka(stałe konsultacje z psychologiem i położną)*

2. Podnoszenie kompetencji rodzicielskich

- a. Warsztaty i materiały:** Organizowanie warsztatów dla rodziców oraz udostępnianie sprawdzonych materiałów. Tematyka planowanych warsztatów:

- Jak radzić sobie z napadami złości?
- Wpływ zabawy na rozwój dziecka
- Zasady zdrowego żywienia u maluchów
- Higiena psychiczna
- Lęk separacyjny
- Kamienie milowe w rozwoju dziecka(od 0 d lat 3)

b. Wspólne aktywności: Proponowanie rodzicom aktywności, które mogą wykonać wspólnie z dzieckiem poza placówką.

c. Biblioteczka: Stworzenie biblioteczki dla rodziców z wartościowymi książkami i artykułami na tematy wychowawcze. Konkretne tytuły:

- „ Pozytywna Dyscyplina”- Jane Nelsen,
- „Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały, jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły”- Faber i Mazlish,
- „ Znaczenie miłości” - Sue Gerhardt i inne

3. Włączanie w życie żłobka

a. Wydarzenia: Wspólne organizowanie świąt i imprez okolicznościowych. Plan wydarzeń na rok:

- 10 listopada-Dzień Małego Patrioty
- 6 grudnia-Mikołajki
- styczeń/luty- Zabawa Karnawałowa
- czerwiec - Dzień Rodziny

b. Wykorzystanie zasobów zawodowych rodziców do urozmaicenia planu wydarzeń np. wizyta w straży pożarnej, odwiedziny policjanta, teatrzyk, zabawy taneczne(zomba lub inne)

4. Indywidualizacja

Regularne rozmowy z rodzicami na temat potrzeb i postępów dziecka, dostosowywanie działań do indywidualnych potrzeb, przeprowadzanie ankiet dotyczących etapu rozwojowego dziecka

5. Ewaluacja planu

Plan będzie podlegał bieżącej ewaluacji i modyfikacji w zależności od potrzeb i postępów dzieci. Będziemy również brać pod uwagę opinie rodziców oraz wyniki obserwacji pedagogicznych.

Sposób nadzoru realizacji Planu OWE:

- Bieżący nadzór pedagogiczny: obserwacja pracy opiekuńczej i wychowawczej, prowadzona przez Dyrektora.
- Kwartalne spotkania zespołu: Analiza postępów dzieci, omawianie trudności i planowanie kolejnych działań.
- Obserwacje w grupie: Regularne wizyty w grupach w celu oceny jakości interakcji,

atmosfery i realizacji celów planu.

- Opinie rodziców: Gromadzenie opinii i spostrzeżeń rodziców poprzez ankiety i indywidualne rozmowy.
- Notatki z obserwacji dzieci: Analiza postępów rozwojowych poszczególnych dzieci w oparciu o prowadzone notatki.

Załączniki

Załącznik nr 1

Lista działań wspierających autonomię dziecka podczas czynności higienicznych:

- informowanie dziecka o zamiarze zmiany mu pieluszki i oczekiwanie na jego reakcję.
- przypominanie dzieciom o korzystaniu z toalety lub nocnika, ale pozwalanie, aby same decydowały, czy chcą z nich skorzystać.
- uwzględnianie prawa dziecka do towarzystwa lub intymności w toalecie;
- wspieranie samodzielności dzieci związanej z higieną odpowiednio do poziomu ich rozwoju,
- wspomaganie ich w treningu związanym z higieną, ale respektowanie ich prawa do odmowy tego treningu;
- uzgadnianie na bieżąco z pozostałymi opiekunami sposobów wspierania dzieci w rozwoju związanym z higieną.
- wymienianie z rodzicami aktualnych informacji na temat umiejętności dziecka w zakresie czynności higienicznych i uzgadnianie z nimi wspólnych działań w tym zakresie.
- zaopiekowanie dziecka w przypadku zmożenia lub zabrudzenia
- niezawstydzanie dziecka ani nieokazywanie rozczarowania, gdy dziecko nie zasygnalizuje potrzeby skorzystania z nocnika lub toalety.
- przewijanie dziecka bez pośpiechu, z delikatnością i uważnością, żeby nie sprawić mu bólu czy przykrości, bycie w kontakcie z dzieckiem.
- nieokazywanie dzieciom werbalnie i niewerbalnie swojej niechęci przy czynnościach związanych z pielęgnacją.
- wypracowywanie z dziećmi nawyku mycia rąk – odbywanie się tego co najmniej przed każdym posiłkiem i zawsze po skorzystaniu z toalety (dotyczy dzieci, które już są na tym etapie rozwoju).

Załącznik nr 2

Lista działań wspierających samodzielność podczas posiłków

- niezmuszanie dzieci do siadania przy stole, jeśli nie mają potrzeby jedzenia
- uprzedzanie dzieci o zbliżającej się porze posiłku
- dawanie dzieciom tyle czasu na posiłek, ile potrzebują
- nienagradzanie dzieci za zjedzenie posiłku ani niekaranie za odmowę jedzenia
- akceptowanie tego, że dziecko może nie chcieć niczego zjeść
- uwzględnianie werbalnych i pozawerbalnych sygnałów dzieci dotyczących potrzeby jedzenia oraz ilości spożywanych potraw
- nienaleganie, aby dziecko zjadło wszystko, co ma na talerzu
- pozwalanie (w miarę możliwości rozwojowych), żeby dzieci same nakładały sobie jedzenie.
- niezmuszanie dziecka, które nałoży sobie za dużo, do zjedzenia wszystkiego.
- zachęcanie dzieci, w tym także niemowląt, które uzyskały bezpieczną pozycję siedzącą, do samodzielnego jedzenia
- pozwalanie jeść rękoma dzieciom, które nie potrafią jeszcze używać sztućców
- pomaganie dziecku, które ma trudności z jedzeniem, poprzez karmienie go łyżeczką lub widelcem za jego zgodą
- karmienie dzieci niepotrafiących samodzielnie jeść w kontakcie „jeden na jeden”
- staranie się (w miarę możliwości) jeść razem z dziećmi przy stolikach
- proponowanie dzieciom potraw, tłumaczenie nazw i składników dania
- rozmawianie z dziećmi o tym, co jest zdrowe, a co nie.
- umożliwianie dzieciom uprawiania ziół (warzyw) w ogrodzie lub doniczkach na oknie(zaplanowanie zajęć o tej tematyce)
- zbieranie od rodziców informacji dotyczących żywienia dziecka, w tym jego preferencji żywieniowych, godzin posiłków, nawyków i rytuałów, ewentualnych trudności żywieniowych, umiejętności
- uzgadnianie wspólnie z rodzicami i współpracownikami potrzeb dzieci związanych z żywnością, uwzględniając zasady zdrowego żywienia i profilaktyki otyłości
- zachęcanie rodziców do stosowania zasad zdrowego żywienia w domu
- upowszechnianie przepisów i pomysłów na zdrowe posiłki, materiałów na temat zdrowego

żywienia

- prowadzenie bieżącej obserwacji dzieci w sytuacjach związanych z żywieniem i w razie wyraźnie niepokojących objawów dzielenie się spostrzeżeniami z rodzicami.

-zwracanie uwagi na niepokojące zachowania dzieci związane z żywieniem i w razie potrzeby kierowanie rodziców do specjalisty.

Załącznik nr 3

Ramowy plan dnia

7:00 - 8:00 – Powitanie, zabawy swobodne, adaptacja dzieci.

8:00 - 9:00 – Śniadanie.

9:00 - 9:15 – Czynności higieniczne, przygotowanie do zajęć.

9:15 – 11.15 – Zajęcia dydaktyczne i zabawy rozwojowe (np. sensoryczne, plastyczne), pobyt na świeżym powietrzu (spacery, zabawy w ogrodzie w zależności od pogody).

11:15 - 11:45 – Obiad (pierwsze danie).

11.45-12.00 – Czynności higieniczne

12:00 - 13:00 – Drzemka i wyciszenie.

13:00 – 13.15 – Czynności higieniczne, przygotowanie do drugiego dania

13.15 – 14.00 - Drugie danie + podwieczorek

14:00 - 17:00 – Zabawy swobodne, zajęcia tematyczne w wybranych salach, zabawy z muzyką, pożegnanie z dziećmi.

Załącznik nr 4

Szczegółowe metody pracy z dziećmi, w tym zasady komunikacji i reagowania na zachowania

1. Metody czynne

Dziecko uczy się poprzez działanie, działania praktyczne i doświadczenie.

- Zabawy manipulacyjne (klocki, przekładanki, sortery)
- Zabawy konstrukcyjne (budowanie, układanie, dopasowywanie)
- Ćwiczenia życia codziennego (mycie rąk, samodzielne jedzenie, ubieranie)
- Doświadczenia sensoryczne (dotykanie, przesypywanie, węszenie, ugniatanie)
- Zabawy ruchowe (turlanie, chodzenie, skakanie, taniec)
- Zabawy tematyczne (naśladownictwo: dom, lekarz, kuchnia)
- Metoda samodzielnych działań (np. inspiracje Montessori)

Zgodność ze standardami: wspieranie autonomii, rozwój samodzielności, tworzenie przestrzeni do swobodnej aktywności dziecka.

2. Metody oglądowe

Poznanie przez obserwację, percepcję zmysłową i doświadczenia wzrokowo-słuchowe.

- Pokaz i demonstracja (czynności higieniczne, sposób ubierania się)
- Obserwacja przyrody (spacery tematyczne, pory roku, liście, światło, zwierzęta)
- Oglądanie ilustracji i zdjęć (książeczki obrazkowe, plansze edukacyjne)
- Spacer poznawczy (zwracanie uwagi na dźwięki, zapachy, obiekty w otoczeniu)
- Teatrzyk obrazkowy (kamishibai, teatrzyk paluszkowy)
- Naśladownictwo (modelowanie przez dorosłego i rówieśników)

Zgodność ze standardami: tworzenie bogatego otoczenia, rozwój percepcji, eksploracja sensoryczna.

3. Metody słowne

Rozwój poprzez mowę, słuchanie, powtarzanie i wspólne przeżywanie.

- Opowiadanie i czytanie (krótkie teksty, bajki obrazkowe, historyjki dźwiękowe)
- Rymowanki i piosenki (ze śrubkami, z gestem, powtarzane rytmicznie)
- Nazywanie czynności i przedmiotów (komentarz do tego, co dziecko widzi i robi)
- Rozmowy kierowane (np. o uczuciach, planie dnia)

- Zabawy językowe (powtarzanie sylab, dźwięków, dźwiękonaśladownictwo)

Zgodność ze standardami: wspieranie rozwoju komunikacji i języka, aktywne słuchanie dzieci, bogacenie słownictwa.

4. Metody aktywizujące

Pobudzanie dzieci do samodzielnego myślenia, wybierania, działania i komunikowania się.

- Zabawa swobodna (dziecko samo wybiera aktywność, towarzyszy i czas)
- Zabawy tematyczne z rekwizytem (zabawa w sklep, teatrzyk, kuchnię)
- Wybór zadań z planszy lub obrazków (symboliczna autonomia)
- Zabawy z pacynkami i maskami (wyrażanie emocji, inscenizacje)
- Zabawy projektowe (tydzień kolorów, poznajemy owoce)
- Eksploracja sensoryczna otwarta (dziecko wybiera materiał i narzędzia)

Zgodność ze standardami: wzmacnianie sprawczości dziecka, prawo do wyboru, aktywność twórcza, budowanie poczucia przynależności.

Zasady komunikacji i reagowania na zachowania

- Komunikacja wspierająca: nazywanie emocji, komentowanie działań dziecka, kontakt na poziomie wzroku.
- Niedyrektywność: proponowanie zamiast nakazywania, zachęcanie zamiast oceniania.
- Reagowanie z empatią: spokojne zatrzymywanie działania, nazywanie emocji, proponowanie alternatyw.
- Wsparcie w trudnościach: obecność dorosłego, towarzyszenie, unikanie zawstydzania.
- Wzmacnianie pozytywnych zachowań: pochwała opisowa, radość z sukcesów dziecka, modelowanie.

Zgodność ze standardami: tworzenie bezpiecznego środowiska emocjonalnego, reagowanie zgodnie z potrzebami dziecka, wspieranie regulacji emocji i relacji społecznych.

Uwagi końcowe:

Dobór metod pracy jest zawsze być uzależniony od etapu rozwojowego dziecka, jego potrzeb i zainteresowań. Opiekunowie są zobowiązani do ich stosowania zgodnie z planem dnia, zasadami komunikacji oraz wymaganiami planu OWE. Metody te wspierają kompleksowy rozwój dzieci w zgodzie z aktualnymi standardami opieki obowiązującymi od 1 stycznia 2026 roku.